KURYER LITEWSKI

w WILNIE w PIĄTEK DNIA 2 LUTEGO V. S. 1817 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

— *Wilno.* —

Oddział Litewsko Wileńskiego Biblijnego Rossyyskiego Zgromadzenia obwieszcza: iż Listy Subskrypcyyne, do zapisywania składek na rzecz tegoż Zgromadzenia, znayduią się:

u Wice-Prezydentów Zgromadzenia:

JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora i Kawalera, *Rzymskiego-Korsakowa.*

JO. Xiążęcia Biskupa *Giedroycia.*

JW. Wice-Gubernatora, Hrabiego *Platera-Zyberga.*

JW. Hrabiego *Adama Chreptowicza.*

u Dyrektorów Zgromadzenia:

JW. JX. Officyała, *Ciwińskiego.*

JW. JX. Archimandryty, *Joila.*

W. JX. Radcy Konsystorza Ewangelickiego, *Nikolai.*

W. JX. Pastora Seniora Zgromadzenia Reformowanego, *Reczyńskiego.*

JW. Rzeczywistego Radzcy Stanu Dyrektora Poczty, *Bucharskiego.*

JW. Marszałka Guberskiego i kawalera, *Roppa.*

JW. Radzcy Stanu i Kawalera, *Horna.*

JW. Prezydenta Sądu Głównego i kawalera, *Balińskiego.*

JW. Prezydenta Sądu Głównego, *Chrapc[illegible]*

JW. *Ferdynanda* Hrabiego *Platera.*

W. Professora Uniwersytetu, *Niemczewskiego.*

W. Professora Uniwersytetu, *Saundersa.*

W. JX. Kanonika *Znoski.*

u Sekretarzów Zgromadzenia:

W. Professora Uniwersytetu i Kawalera, *Becu.*

W. JX. Assesora, *Bobrowskiego.*

u Kasyera Zgromadzenia:

W. *Marcinowskiego.*

Nadto: przez pośrednictwo JW. Marszałka Guberskiego, są podobneż listy rozdane JWW. Marszałkom Powiatowym Gubernii Wileńskiey, a przez pośrednictwo WJX. Pastora-Seniora, *Reczyńskiego*, WW. JXX. Pastorom Zgromadzenia Reformowanego: Kurnatowskiemu, Moczulskiemu i Chodorowskiemu.

Oprócz wymienionych tu osób, nikt więcey nie iest upoważniony do przyymowania zapisow na rzecz Zgromadzenia.

JW. Policmeyster Wileński Radzca Kollegialny i Kawaler, *Szłykow*, z polecenia wyższey zwierzchności, przez listy szczególne do Obywateli wileńskich, Aptekarzy, JPP. *Jana Woelka, Jerzego Gutta, Karola Wagnera, Macieja Szulca, Michała Macewicza*, i *Michała Machnauera*, uwiadomił, iż Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość, mile przyymuiąc ofiarę przez nich uczynioną, w odstąpieniu dla skarbu więcey 10,000 rubli assygnacyynych, które należały dla pomienionych aptekarzy za wzięte w roku 1812 materyały apteczne, do szpitalow woyska Rossyyskiego, Nayłaskawiey raczył rozkazać, oświadczyć im Monarsze Swe ukontentowanie.

Przez rozkaz dzienny, dany w *Petersburgu* pod dniem 18 stycznia, Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość oświadcza ukontentowanie Swoje, Inspektorowi całey artylleryi, Jenerałowi artylleryi Baronowi *Mellerowi-Zakomelskiemu*, za urządzenie osady maystrów woyskowych, w ochteńskiey fabryce prochu, również inspektorowi fabryki prochowey, jenerał majorowi artylleryi, *Aprelewu*, i dowodzącemu w niey pułkownikowi *Kandybie.*

Przez rozkaz dzienny, dany w *Carskiem-Siele*, dnia 19 stycznia: Orenburski gubernator wojenny i dowódzca oddzielnego korpusu orenburskiego, jenerał jazdy, Xiążę *Wołkoński*, ze względu na długą i gorliwą służbę, mianowany członkiem Rady Państwa; na iego zaś mieysce, gubernatorem wojennym orenburskim i dowódzcą oddzielnego korpusu orenburskiego, naznaczony, liczący się w woysku, jenerał porucznik, *Essen* 3ci.

Przez rozkaz dzienny, dany w *Petersburgu* dnia 20 stycznia, jenerał major artylleryi, *Ihnatijew*, mianowany naczelnikiem artylleryi 2go korpusu pieszego, na mieysce janerał majora, *Wiesielickiego*, który przeznaczony iest na Naczelnika głównego sztabu oddzielnego korpusu orenburskiego.

Humania, (gub. kijow.) dnia 31 grudnia.

W. *Michał Manasterski*, Kapitan woysk kraiowych, gorliwy o [illegible] w powiecie tuteyszym, ofiarował z summ pozostałych po zmarłym bracie swoim sto czerwonych złotych na bibliotekę i gabinet fizyczny dla Kollegium Humańskiego XX. Bazylianow. Stosownie do Ustaw narodowego Oświecenia, mam sobie za chlubny obowiązek oswiadczyć imieniem tuteyszey Szkoły publiczną wdzięczność familii *Manasterskich* za tę wspaniałą ofiarę uczynioną dla dobra krajowey młodzieży. Prefekt S. H. X. Leon Skibowski Bazylian.

---

z Krakowa dnia 29 stycznia.

Dnia 25 obchodzono tu rocznicę urodzin N. Cesarzowey Królowey *Elżbiety Alexiejowney.* W kościele Katedralnym miał mszą JW. *Bystrzonowski*, Kanonik katedralny i Senator tuteyszy, na którey był JW. *Miączyński*, Pełnomocny Kommisarz Cesarsko-Królewskiego dworu i wszystkie władze. Po mszy, dobrana orkiestra grała hymn: *Do ciebie Boże zanosiem błaganie* i t. d.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

PRUSSY

Uniwersytet Królewiecki obchodził uroczystość Monarchii pruskiey na dniu 18 stycznia r. b. Jeżeli zawsze czcił pamiątkę dnia tego, tedy teraz szczególniey przy iey obchodzie podwoionemi wdzięczności uczuciami był przepełniony, znalazłszy w swym Nayiaśnieyszym Królu, *Fryderyku Wilhelmie III*, drugiego fundatora swego, przez którego oycowską opiekę i liczne dowody łaskawości, w roku zeszłym dzieło tyczące się Uniwersytetu i dobra powszechnego szczęśliwie zaczęte, iuż prawie ukończonem zostało. Z daru bowiem Nayjaśnieyszego Pana obserwatoryum astronomiczne otrzymało no-

we fundusze na swoie instrumenta: ogród botaniczny został rozszerzony; anatomia i instytut sztuki położniczey, połączony z innemi instytucyami uniwersytetu, pomieszczono w wspaniałym na ten koniec przeznaczonym gmachu: prócz kliniki do leczenia chorób wewnętrznych, urządzono teraz i klinikę chirurgiczną; apparat fizyczno-chemiczny sławnego *Hagena* zakupiono dla Uniwersytetu; fundusze dla teologicznego i filozoficznego, a osobliwie dla pedagogicznego Seminaryum i dla konwiktoryum, tudzież dla publiczney biblioteki, znacznie pomnożone zostały; *Polskie Seminaryum, formujące Kaznodzieiow, otrzymało osóbnego nauczyciela ięzyka polskiego*; nadto, dla celuiących pilnością i talentami, a uboższych uczniow, przeznaczono na stypendya trzy tysiące talarow, których podział wkrótce się zacznie, a to łącznie z dawnieyszemi przez nowe położenie Polski zawikłanemi, a teraz wydobytemi funduszami, z których przedtém wielu uczniow z sąsiedzkich prowincyy miewało pomoc w naukach.

Te tak znakomite i tak dobroczynne wypadki dla tuteyszego Uniwersytetu wyłożył przed licznie zgromadzoną Publicznością Professor *Lobek*, w treściwey mowie swoiey, w którey względnie do uroczystości dnia tego miał rzecz naprzód o Palladyach starożytnych narodow w ogólności; poczém mówił o Palladyum Rzymskiem i iego losie aż do czasow *Konstantyna*, wchodząc oraz w znaczenie godła swey Bogini, którey starożytność poświęcała kunszta i nauki.

Redakcya gazety przydaie do tego opisu, że teraźnieyszym Prorektorem Uniwersytetu Królewskiego, iest znany uczonemu światu z niezmordowanych prac swoich, tyczących się dawnych i nowszych ięzykow, i w *Literaturze Polskiey* wielce zasłużony mąż, *Professor Vater*, Członek Królewskiego Towarzystwa przyiaciół nauk w *Warszawie*.

Szwecya i Norwegiia.

Według wiadomości z *Norwegii* zdaie się, że sobie tam życzą reformy Konstytucyi, i ściśleyszego zjednoczenia się ze *Szwecyą*, w czém naywiększa część Narodu, na *Seym* i na przewodzących tamże kupcow z miast południowych, zaiątrzonego, teraz iedyny swóy ratunek ma upatrywać. Tymczasem poczytuią dokonanie tego kroku za bardzo bliskie. Przeciwnie coraz bardziey wątpią, ażeby utworzenie Banku miało przyśdź do skutku. Norwegski pieniężny kurs pogorsza się z dnia do dnia, i spadł teraz iuż na 20 ze sta, azatém stał się pięć razy gorszym, aniżeli Duński obieg pieniężny. Cedułki od nowego instytutu pożyczkowego na kwoty po 200 *Species* srebrnych powydawane, spuszczano na giełdzie kopenhagskiey za 100 papierowych talarow Duńskich; ale nawet i w tey, nadzwyczaynie małey cenie, nie znalazł się na nie ani ieden kupiec, i zdaie się, że nie maią żadnego kredytu. Do tego łączą się coraz bardziey niepomyślne okoliczności; niedostatek pieniędzy iest w *Norwegii* równie tak wielki, iak i drożyzna, a nawet i dowóz zboża zza granicy nic nie pomaga, ponieważ nie ma pieniędzy na kupno onegoż. Przychod z hut żelaznych zmnieyszył się tak dalece, że *Norwegia* nawet od *Szwecyi* tym artykułem opatrywaną bydź musi. Podobnież upada przychod z połowu śledzi. Okręty Szwedzkie i Norwegskie nie mogą na morzu srodziemnem żadnych ładunkow dostać, a w *Liwornie* kilkanaście onychże stoi na kotwicy, co tylko wielkie koszta właścicielom sprawia. Norwegianie staraią się przeto żeglować pod banderą Duńską, poważaną bardzo na morzu środziemnem, ażeby przez to znaleźć sposobność do zarobku. Nieukontentowanie w *Norwegii* objawia się po części iuż głośno i otwarcie; sama nawet *gazeta stanu* zawiera żywe utyskiwania na nierówny podział składki do Banku przymusowego, i na długie ociąganie się z ogłaszaniem rozpraw seymowych, iż że dotąd ieszcze nawet ani czwartego oddziału tych rozpraw z roku 1814go nie wydano. Także i rozboie po gościńcach w *Norwegii*, przedtém prawie nieznane, są skutkiem tey nędzy powszechney, a na wielkim gościńcu do *Chrystyanii* idącym, powtórnie iuż zrabowano pocztę w pobliskości miasta *Morry*. Takowe położenie kraiu czyni wielkie podobieństwo, że się *Norwegia* wkrótce zupełnie rzuci na łono Rządu Szwedzkiego, a na bliskim Seymie Szwedzkim wyglądaią publicznego oświadczenia tego ważnego kroku — Jednem z rozporządzeń Królewskich Postanowiono, aby każdy, który na przyszłość kupcem chce zostać, miał 25 lat wieku, aby pierwey 4 lata w iakowym kantorze służył, i aby zdał popis z umieiętności ięzyka Angielskiego, Francuzkiego i Niemieckiego, tudzież z wiadomości utrzymania ksiąg rachunkowych kupieckich. etc.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

Prezydent *Zjednoczonych Stanów* przyiął iak naygrzeczniey Posła Króla Francuzkiego, a lubo między obiema Państwami nieiakie zachodzą spory, spodziewać się iednak należy, że dobre porozumienie zerwanem nie będzie. Godną zastanowienia iest rzeczą, iż w mowie Prezydenta zagaiaiącey dnia 4 grudnia Kongres, nie było wzmianki o Francyi, ani o zbiegłych do Ameryki Francuzach. (To poselstwo otrzymało w *Londynie* wielkie pochwały Gazety angielskie sławią w niem wielkie umiarkowanie, względem stosunkow zagranicznych, i wiele mądrości w sposobach dla zarządu wewnętrznego Rządowi podanych.)

Według pism publicznych, nakazał Prezydent *Zjednoczonych Stanow* dwie nowe podróże w celu czynienia odkryć. Jedna odprawi się morzem. Wysłane osoby żeglować maią około przylądku *Horn*, i na północno-wschodnich brzegach *Ameryki* wylądować. Drudzy wyiadą z twierdzy *Louis* na uyściach rzeki *Missuri*, popłyną tą ogromną rzeką aż do iey źrodeł, i na północno-zachodnich brzegach złączą się z wyprawą z morza przybyłą. Zamiar Rządu w tych wyprawach iest ten, ażeby kiedyś przyprowadzić do skutku związek lądowy między krainami atlantyckiemi i morzem spokoynem.

Jedna z gazet *Filadelfickich* umieściła doniesienie następuiące: „Na okręcie *Amphitrite* przybyli z *Hollandyi* rolnicy, ogrodnicy, gancarze, krawcy, szewcy, piekarze, rzeźnicy, cieśle, stolarze, intrumentarze, tkacze, piwowary, złotnicy, iubilery, młynarze, pończocharze, kowale, kołodzieie, szwaczki, cukiernicy, owczarze, bednarze, sklarze, mularze, etc. dziewki, parobcy, dziewczęta etc., którzy wszyscy chcą osiądź w kraiach *Stanow Zjednoczonych*." Gazety *Angielskie* nazywaią ich *białymi niewolnikami*: tak długo bowiem służyć i pracować muszą, póki nie odrobią kosztow tym, co za nich żywność i przewoz zapłacili.

Do *Filadelfii* przybyło z *Amszterdamu* 400 Szwaycarow, którzy się z kraiu swoiego wynieśli. Chcą oni udać się do *Vevay* nad ieziorem *Ohio*, gdzie osiadło wiele ich ziomkow, truduiących się zakładaniem ogrodow winnych.

W *Baltimorze* zdarzył się niedawno znowu taki przypadek, że wszyscy maytkowie iednego okrętu angielskiego, stoiącego na kotwicy w porcie tamecznym, (wyiąwszy sternika) nie chcieli żadną miarą powracać do *Londynu*, i woleli raczey zostać się w *Ameryce*. Gdy wszystkie usiłowania, które czynił Kapitan tegoż okrętu w celu skłonienia tych ma-

rynarzy do odmienienia ich zamysłu, były bezskuteczne, i gdy tenże Kapitan nie mógł znaleźć natychmiast innych maytków, przeto przywiedzionym został do konieczności sprzedania tego okrętu.

Józef *Bonaparte* żyie spokoynie w małey włości pod *Bodentownem* (która 16-do 18000 dollarow iest wartą) i stosuie się zupełnie do obyczaiow kraiowych.

Piszą z *Nowego-Yorku* pod 22 grudnia: „Francuzki jenerał, *Savary*, na okręcie *Augusta*, kapitana *Ray*, dnia wczorayszego do *Salemu* przybył.

Gazety londyńskie donoszą z *Washingtonu*, że P. *Monroe* obrany został prezydentem Stanow Zjednoczonych, większością 170 przeciw 40.

FRANCYA.

(*Z gaz. berl. i hamb.*) *Paryż dnia 21 stycznia.* W dzisieyszym dniu błagalnym, nie wydają żadnych gazet; wczora zaś wszystkie zawierały testament *Ludwika XVI*. Wszystkie teatra są zamknięte.

Zwłoki Królów i Królowych, Xiążąt i Xiężniczek domów *Walezyuszów* i *Bourbonów*, które, pod czas znieważenia *St. Denys*, w roku 1793, gdy zapamiętałe prześladowanie wyrzucało trumny z grobów królewskich, razem zrzucone i we dwóch oddzielnych dołach zagrzebione były, dnia 19 t. m. znowu odkopane, i poświęcone zostały. Zwłoki *Walezyuszów* w *jednę* wielką, a zwłoki *Burbonów* we 4 trumny złożone, potym w obecności Kanclerza Francyi przez kanoników kapituły *St. Denys* we dwóch grobowcach złożone i właściwemi napisami opatrzone zostały. Nazajutrz zaczęło się nabożeństwo żałobne i odtąd codziennie odprawiane będzie.

Urzędnik zawiadujący kassą artylleryi gwardyyskiey w *Vincennes*, umknął z kassą, w którey znaydowało się około 52,000 fr.

Pobyt Xięcia *Wellingtona* jest ciągłym przedmiotem wielu domysłów, i daje często powód do żwawych rozmów na kompanijach.

Znakomitych bankierów, *Baring* i *Hope*, wezwano, ażeby tu przybyli dla zawarcia z rządem kontraktów, względem zaciągającey się w *Anglii* pożyczki. P. *Baring* przybył już do *Paryża*. PP. *Barig*, *Hope* i *Rothschild* miewali przed niejakim czasem w *Londynie* częste konferencye z Lordem *Liverpool*, Lordem *Castlereagh* i Panem *Vansittard*.

Chociaż związki *Randona*, który niedawno w *Bordeaux* uwięzionym został, nie były niebezpiecznemi, jednakże były rozległeysze, aniżeli z początku rozumiano; rozszerzyły się one już aż do *Nantes* i tamecznych okolic.

Pani *Stael* miała żądać 45,000 za rękopism nowego dzieła, o zarządach sprawowanych przez jey oyca.

List od Kommissarza naszego na wyspie *ś. Heleny* do pocztmistrza w *Angouleme*, nie ma bydź prawdziwy.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych, d. 17 t. m., w obecności ministra policyi, rozprawiano względem następującego projektu do prawa: „Jeżeliby na mocy prawa z dnia 21 października 1814, wydrukowane pismo jakie aresztowanem było, natenczas w przeciągu 24ch godzin, rozkaz na położenie aresztu i sporządzony w rzeczy tey protokuł, interessowaney stronie udzielony bydź ma, a nadto zostawiony teyże stronie *trzydniowy czas*, dla odwołania się; inaczey zaś postępek takowy uważać się ma za niebyły i nieważny. W przypadku odwołania się przeciw aresztowi, Prokurator Królewski ma chodzić jak nayśpiesznie w tey rzeczy, ażeby w ciągu jednego tygodnia, licząc od dnia odwołania się, względem aresztu postanowionem bydź mogło. Jeśliby po upłynieniu 8 dni, położenie aresztu, wyrokiem sądowym nie zostało potwierdzone, wtedy areszt takowy za uchylony i w skutkach swoich za niebyły uważany będzie; a stosownie do tego wszyscy, u których wydrukowane dzieło, złożone być obowiązani będą zwrócić je właścicielowi.“ — P. *Benoist* uczynił wniesienie, ażeby słowa te: *trzydniowy czas*, jako zbyteczne, a nawet szkodliwe, wymazane były. Minister Policyi mówił za swoim projektem; poczém wotowano, a prawo 145 głosami przeciw 14 przyjęte zostało.

Znakomitszymi członkami oppozycyi w Izbie Deputowanych są: PP. *Saint-Aldegonde*, *Castel-Bajac*, *la Bourdonnaye*, *Barthe de Bastide*, *Villèle*, *Chabrillant*, *Brigode*, *Vogue*, *Josse de Beauvoir*, *Benoist*, *Caumont*, *Savoie-Rollin*, *Sallaberry*, *Corbières*, *Cornet-Incourt*, *Dubruel*, *Piet*, *Courtavel*, *Bruyères-Chalabre*, *Montcalm*. etc. — Mówcami ze strony ministrów są: PP. *Figarol*, *Royer-Collard*, *Bellart*, *Voysins de Gartempe*, *Faget de Baure*, *Froc de la Boulaye*, *Courvoisier*, *Davergier de Hauranne*, *Camille-Jordan*, Jenerał *Augier*, *Jollivet*, *Blanquart-Baillelau*, *Bouin*, *Bourdeau*, *d'Autefeuille*, *de Broglie*, *Favart-Langlade*, *Bayet*, *Jacquinot-Pampelare*, *Poyferé de Cère*, *Syran*, *Cotton*, *Lizot*, *Try*, *Maurisset*, etc.

Marszałek *Victor* jest słaby; mówią, iż słabość ztąd pochodzi, że Marszałek *Lefebvre* otrzymał laskę Marszałkowską.

Korrespondent Warszawski zawiera od granic Francyi: „Od niejakiego czasu rozchodzą się we Francyi trwożliwe wiadomości, które jednak żadnéy nie mają zasady. Mówią, iż jazda Angielska uda się na leże zimowe do Normandyi, i że Lord *Wellington* pojechał tym końcem do *Paryża*. Pogłoski te są naumyślnie roznoszone, aby pohamować burzliwość Francuzów.

List z *Bordeaux* pod dniem 11 b. m. donosi, co następuje: „Znaleziono tu niedawno w nocy pakę, którą ludzie do zaniesienia jey użyci, z powodu nadchodzącego patrolu, na ulicy porzucili. Znaleziono w niey znaczną liczbę broni. U pewnego tuteyszego krawca zabrano ogromny zapas gotowych mundurów. Nie badano jeszcze nikogo z uwięzionych tu ludzi z powodu ostatniego rozruchu; dwóch osadzono w ścisłém więzieniu, w jakim pospolicie siedzą złoczyńcy skazani na śmierć, albo na galery. Powszechnie sądzą, iż jeszcze niezupełnie odkryto spisek. Buntownicy chcieli zapewne korzystać z drożyzny zboża, i fałszywemi wieściami skłaniali mieszkańców, ażeby, unikając głodu, opatrzyli się zawczasu w żywność. Dla tego więc tak nagle podniosła się cena zboża, i wzmogła się niechęć ludu. Słychać tu, iż przyydzie niezawodnie do woyny między Anglią i Ameryką, i że Francya nie za pięć, ale ledwo za ośm lat potrafi zapłacić kontrybucyą wojenną.“

Osada w *Tulusie* dała ognia do tamecznych buntowników, a przez to większemu nieszczęściu zapobiegła.“

TURCYA.

Donoszą z Serwii, iż Turcy sypią tam nowe szańce, pracują z pośpiechem we wszystkich twierdzach, i opatrują je w potrzeby wojenne i żywność. Umacniają także przedmieścia kilku miast. Dwa tysiące chrześcijan pracuje co dzień około tych publicznych robót. Osada w *Belgradzie*, złożona z 6000 Turków, ma bydź powiększona 4ma tysiącami. Przybyło tam niedawno ze *Stambulu* blisko 400 kanonijerów z zapasami wojennemi. Biegli inżynijerowie kierują robotami około szańców. Słychać, iż wiele przebranych cudzoziemców jest między niemi. Krzątają się około naprawy i uzbrojenia flotylli, która pod *Belgradem* stoi na kotwicy. Nadeszły ze *Stambulu* zapasy potrzeb wojennych i żywności. W *Widdynie* zepsuło się zboże, któróm były składy w *Ruszczuku* napełnione; przymuszają więc Bulgarczyków, aby innego na to mieysce dostarczyli.

(*Takie wiadomości głosi gazeta Hamburgska i Ryzka; Gazeta zaś Leydeyska tak pisze.*)

„Mahmud IIgi, mający teraz 52 lat, objął berło Sułtanów i Kalifów dnia 28go lipca 1808 roku. Zostawał przez niejaki czas w obawie o trwałość Państwa swego. Związek chrześcijańskich Monarchów w *Wiedniu* i *Przymierze święte* dały Porcie powód do wielkiey trwogi. Czas jednak usmierzył wszystkie te podeyrzenia, a oświadczenie Cesarza *Alexandra* zaspokoiło ją zupełnie, względem tego przy-

mierza, które nie miało żadnego zamiaru przeciw Osmanlisom. Ci, znając słabe swe siły, unikali wszelkich zatargów z Europeyskiemi Władcami. Niczego nie zaniedbał Mahmud, coby przyłożyć się mogło do coraz bardziey przyjacielskich z Austryą stosunków; a że kilka Austryackich pułków ruszyło z nadbrzeżów *Dunaju*, i stanęło nad granicą Turcyi, nie pochodziło to z żadnych politycznych widoków, ale tylko z dogodnieyszego wyżywienia tegoż woyska. Minister Rossyyski Baron *Strogonoff* przywiózł Mahmudowi zapewnienie przyjacielskie *Alexandra Igo*, a za to Sułtan dozwolił, ażeby fregata Rossyyska *Minerwa*, na którey Baron przepłynął, weszła do Stambulskiego portu, i przepłynęła kanał, którego weyście zabronione było dotychczas wszystkim zbroynym cudzoziemskim okrętom. Przybyła ona do portu na początku września, a we cztery tygodnie potém popłynęła do *Sebastopola*. — Równychże względów Porty doznała i Francya. Margrabia *de Riviere* Poseł *Ludwika* XVIII, który do *Stambułu* przybył dnia 4go czerwca, dnia 16 miał uroczyste wysłuchanie u W. Sułtana, który, przyjąwszy go jak nayokazaley, wynurzył ukontentowanie z powrotu rodziny Burbonów na tron, i odnowił przyjacielskie stosunki, które zachodziły między tym domem a Portą. Po tém nowém przyjacielskiem oświadczeniu, W. Sułtan wydał firman zabraniający pobytu w swém Państwie stronnikóm *Bonapartego*. Jenerał *Lallemand* wyjechał był jeszcze przed ogłoszeniem tego rozkazu; ale Jenerał *Savary*, który z nim umknąwszy z Malty, w chęci udania się do *Smirny*, wrócił się sam do *Stambułu*, odebrał rozkaz oddalenia się; jakoż popłynął do *Salemu* na przeznaczonym tam Amerykańskim okręcie. — Wiadomo, ile Porta życzyła sobie zostawać w dobrem porozumieniu z Anglią, nietylko przez swoje postępowanie, kiedy flota Lorda *Exmouth* popłynęła pod *Algier*, ale i przez sposób przyjęcia małżonki Xięcia Rejenta w czasie jey tam pobytu. Obecność chrześcijańskiey Xiężny, pochodzącey z jedney z naydawnieyszych rodzin panujących, w stolicy W. Sułtana, była zaiste rzadkiem zjawiskiem. Mahmud obchodził się z nią z grzecznością niezwykłą Turkom. Posłał dla niey swoję cyfrę z naydroższych kamieni, i oprócz tego wiele innych kosztownych rzeczy. Można się było spodziewać, że Porta, tchnąca tem przyjacielskiem dla Anglii uczuciem, obojętną bydź musiała dla Algierskiego Deja, którego Poseł miał dnia 21go lipca uroczyste wysłuchanie u W. Sułtana. Przyjął on podarunek Deja, złożony z 3000 kies, ale odmówił mu przykładania się do wspólney obrony przeciw Angielskiey potędze."

Austrya

Z Wiednia 27 stycznia. Dziś spalono tu znowu publicznie za 10 milijonów reńskich papierowych pieniędzy, które w dobrowolnéy pożyczce złożono.

Potęga morska Austryacka składa się z 3ch fregat, 8 brygów, i 2ch galiot. Ma 96 oficerów i kadetów, pomiędzy któremi jest 3ch kapitanów okrętów linijowych, 4 kapitanów fregat, i 6 kapitanów korwet; ma oraz 36 kadetów morskich, 2 kompanije artyllery i batalion żołnierzy morskich.

Ogrodnik, który z Baronem *Stürmer*, Kommissarzem Austryackim popłynął na wyspę Stey *Heleny* dla nabycia więcey wiadomości botanicznych, donosi, iż 10 tygodni tam bawiąc, nic takiego nieznalazł, coby posłużyło do osiągnienia celu podróży jego, ani mógł widzieć *Bonapartego*, który rzadko kiedy z domu swojego wychodzi. Słyszał tylko, iż *Bonaparte* dobrze je i pije, i dla tego mocno tyje. Liczne straże woyskowe przeszkadzały wspomnionemu ogrodnikowi w botanicznem jego zatrudnieniu; często go nawet za podeyrzanego uważały. Nigdy więc teraz niewychodzi bez paszportu, który w potrzebie natychmiast okazuje.

Z powodu niedostatku zboża i drogości chleba, zdarzają się w kilku mieyscach, osobliwie w Czechach, małe rozruchy; ubodzy ludzie rabują śpichrze pańskie. Należy atoli powiedzieć, iż w ogólności biorąc, lud znosi drożyznę z zadziwiającą cierpliwością.

Wiedeń dnia 29 stycznia. N. Król Jmć Bawarski dzisiay rano ztąd wyjechał napowrót do państw swoich. Na odjeździe, pełnomocnym ministrem swoim, pod czas niebytności Hr. *Rechberg*, mianował Barona *Stainlein*, który w dniu 23cim złożył J. C. K. Mci swe listy wierzytelne. — Cesarz ozdobił orderem ś. *Stefana* Hrabiego *Eltz*, przeznaczonego na poselstwo nadzwyczayne do *Brazylii* — Arcy-Xiążę *Rayneri* przybył do *Wenecyi* d. 15, gdzie z wielkiemi uroczystościami był przyymowany; oglądał potem zakłady i osobliwości tego miasta, kościół ś. *Marka*, bibliotekę publiczną, etc. Arcy Xiążę czas niejaki zabawi w *Wenecyi*. — Od 4 do 10go t. m. więcey 50 okrętów przybyło do tego miasta z *Lizbony*, na których przyszły towary osadowe. Do *Tryestu* wiele także przybyło okrętów ze zbożem, które z morza czarnego i baltyckiego pochodzą. — Xiążę *Schwarzenberg* ciągle się ma lepiey.

Anglia

(*Z gaz. berl. i Korr. hamb.*) *Londyn dnia 21 stycznia.* Dnia 16 t. m. Xiążę Rejent dawał w *Brigton* bal świetny dla W. Xięcia *Mikołaja*. Xiążę *Klarencyi* rozpoczął bal z *Lady Charlotte Cholmondelly*. W. Xiążę tańczył z *Miss Seymour*. W. Xiążę przybył znowu do *Londynu* i ogląda osobliwości tego wielkiego miasta. Dnia 25go będzie na obiedzie u Lorda *Castlereagh*, a potém odprawi podróż do *Portsmouth*, *Plymouth*, *Bath* i *Bristol*.

Dnia 18go, Xiążę Rejent zwołał tajemną radę w *Brigton*, a na dzień 25 przybędzie do *Londynu*. — wczora odprawiła się niespodziewanie w biorze stosunków zewnętrznych rada gabinetowa, na którey znaydowali się wszyscy ministrowie: trwała całe trzy godziny. Zaraz potém wysłano gońca do *Frankfortu*.

Wczora zakończony został proces podżegaczów Spafieldskich. *Cashman*, maytek, który przytrzymany został na Birzy, *Hooper*, szewc i skarbny klubu Spafield, *Gunnel*, parobek browarny, *Gamble*, maytek, i *Carpenter*, zarobnik, wszyscy oskarżeni zostali, że d. 2 grudnia wpadli za dnia do domu Pana *Beckwith*, zabrali mnóstwo broni, 250 f. s. wartującey, i zagrozili bezpieczeństwu osób znaydujących się w domu Pana *Beckwith*. Sąd przysięgłych jednakże, jednego tylko z nich *Cashmana* winnym znalazł, i na karę śmierci skazał.

Gdy temi czasy Pan *Bullock*, wiózł pojazd *Napoleona*, dla pokazywania, do *Irlandyi*, zatrzymano go na komorze celney, jako towar zagraniczny; Lordowie Izby skarbu kazali pojazd ten wydać.

Ameryka Hiszpańska.

Jenerał Portugelski *Lecor* wydał drugą odezwę do mieszkańców *Montevideo*, w którey donosi im, iż zajęcie tey prowincyi nastąpiło z zupełném zezwoleniem Króla Hiszpańskiego. Jest ona następująca, lecz tak, jak pierwsza, nie wymienia ani mieysca, ani dnia jey wydania: „Niechcąc uwłaczać niczyjemu osobistemu interessowi, imieniem Króla Monarchy mojego, obeymujemy w posiadłość kray na wschodnim brzegu rzeki *Plata*. Wymaga tego potrzeba, którą gabinety mojego i waszego Monarchy Króla Hiszpańskiego uznały. Zostajecie pod władzą wielkiego, dobroczynnego i wspaniałomyślnego Króla. Składaycie dzięki nayWyższemu Rządcy przeznaczeń. Postanowiliśmy przytłumić rozterki i niezgody, które się nieszczęściem do was wcisnęły. Niechay buntownicze głowy zadrżą na widok oręża dobytego dla przywrócenia wszędzie publiczney spokoyności w domach waszych; męztwo nowych braci waszych bronić was będzie."

Słychać, iż między dworami Hiszpańskim i Niderlandzkim odbywają się układy względem południowey Ameryki, i że Hiszpania odstąpi Niderlandom znaczną część kraju nad rzeką *Orenoko*.

pozwala się drukować Z. Niemczewski Prof. Komit. Cenz. Członek. — w Drukarni XX. Pijarów.

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO Ner 10

WILNO DNIA 2 LUTEGO 1817 ROKU.

OGŁOSZENIE.

1 Od Wileń,kiego Rządu Guberskiego czyni się ogło-
szenie, iż za długi zmarłego Jenerał Majora Skosarewskie-
go, oddany będzie na publiczną przedaż murowany iego
dóm, w mieście Wilnie za tatarską bramą pod Nm 667
położony, otaxowany 1274 rubli srebr.; życzący sobie
ten dóm kupić, zechcą przybywać do tegoż Rządu na ter-
miny: 1szy dnia 20go, 2gi dnia 23go, a 3ci ostateczny
dnia 26go przyszłego miesiąca kwietnia teraźnieyszego
1817 roku. Sowietnik Wincenty Rogalski.

Sekretarz Dmitrewski.

---

1 Oświadczenie w imieniu WJX. Andrzeja Pohla Jeneralnego Wizytatora XX. Missionarzow i domu Wileńskiego, Superiora Montis Salvatyris w rzeczy następney — W roku 1811 mca kwietnia 23 dnia WJX. Felicyan Gan Kanonik Inflantski, Altarysta Jezneński, summę 60,000 zł. pol. sr. rublowey monecie, lokował na procent szósty u WJPanow Leona i Anieli z Tańskich Borewiczow Sędziow Gran. Pttu Kowieńskiego na ich dobrach dziedzicznych Borewicze w Pcie Kowień. i Burbiszki w Pcie Trockim leżących; i od nich oboyga Oblig na takowę summę wziął; lecz wkrótce, bo w roku 1812 przerzeczoną summę 60,000 zł. na Edukacyą cum victo et amieto młodzi Familii swoiey JXX. Missionarzom Wileń. w których Domu oni utrzymywać się maią, zapisał wyżey narzeczony WJPanow Borewiczow Oblig XX. Missionarzom oddał i na nich przelał; oraz takowy zapis swóy, tegoż roku 1812 mca stycznia 24 dnia przed Sądem Ziem. Pttu Wileń. przyznał — Wiernie i święcie XX. Missionarze dopełniaią obowiązki funduszem na siebie od WJX. Felicyana Gana Kanonika włożone; ale procentowey należności od WJPanow Borewiczow nieodbieraią w swym czasie i wiele zawodu i opuszczania doznaią — Chcąc więc takowy chwalebny WJX. Gana fundusz zabespieczyć, aby nadal punktualnie obowiązkom onego zadość się działo, Publiczność w tym ostrzegaiąc, takowe obwieszczenie; aby wszystkich wiadomości doszło w kraiowych gazetach umieszczam w mieście Wilnie 1817 roku mca stycznia 31 dnia.

X. Justyn Sakowicz Jeneral. Prok. Zgrom. XX. Miss. i Domu Wileń. Spraw.

---

1 Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego całą Rossyą etc. etc.

UUr. Xiędzu Jakubowi Polakowskiemu Dziekanowi Troc. Janowi i Tomaszowi Sztankarom Majorowiczom w. b. pol. Wiktoremu Hoppenowi Rotmis. Troc. Józefowi i Teresie Bortkiewiczom Rot. Xstwa Zmuydz. Józefowi Budkiewiczowi Kucharzowi i dalszym pretensorom do maiątku zeszłego Stefana Gąseckiego Asses. Sądu Niższego Ziem. Kowień. stosunek maiącym, Pozew Edyktalny przed Sąd Ziemski Pttu Kowień. na Roki Sto Trzykrolskie następne, lub po nich na naypierwsze sądzić się maiące z powództwa UU. Stanisława Sędziego Gran. Wileń. Symona Sędziego Grodz. Wiłk. Jana Komor. Wiłkom. Stanisława Asses. Sądu Niższego Ziem. Wileń. Anny Stol. Zakroczym. Gąseckich, Tadeusza i Heleny z Gąseckich Mikuliczow Sędziow Gr. Lit., Józefa i Karoliny z Gąseckich Połońskich Reg. Kobryń. Justyna i Anny z Gąseckich Mikuliczow Sędziow Grodz. Wiłk. Marcina Cholewińskiego Sędziego Gran. Grodzień., Teresy z Gąseckich Eywiłdowey Rot. Wileń. Anny z Gąseckich Gieysztorowey Reg. Michała Butryma Rot. Kowień. Barbary z Gąseckich Pietkiewiczowey Reg. Troc. Brygidy z Gąseckich Pietkiewiczowey Skar. Wiłk. Hieronima i Jezefaty z Gąseckich Gorskich Sędziow Gr. Troc. Johanny z Gąseckich Illiniczowey Sędz., Preń. Maryanny z Gąseckich Laskowskiey Kapit. b. w. pol. Antoniego i Ignacego Rudominow Łowczyc. Star. oraz dalszych Konsukcessorow w referencyi do dowodow u Sądu złożyć się maiących, mianowicie wynosi się o to, iż co Obżałowany Horodniczy Kudrewicz ieden z rzędu Pretensorow do maiątku zeszłego Stefana Gąseckiego osnowawszy proceder w Sądzie Ziem. Kowień. celem wynalezienia Funduszu zeszłego Stefana Gąseckiego zapowodował Złch Dltw przed tenże Sąd Ziem. Kow. i w onym Ru 1816 Julii 8 dnia uzyskał Dekret Delacyyny kopią spraw, komportacyą na Załch Delatorach przeznaczaiący i razem tymże Dekretem nakazano Załm Deltm adcytować Pretensorow do maiątku zeszłego Stefana Gąseckiego czyniących, iakowy obowiązek spełniaiąc do usprawiedliwienia się iednoczasowego Załcy Deltwie przez niniejszy zapozew wszystkich ogólnie z dowodami stosunkow pretensyi wzywaią i w tym porządku ieśliby się gdzie wykazał Fundusz zeszłego Stefana Gąseckiego, iako i Załcy Deltwie maiąc liczne pretensye do onego na dowodach wsparte, celem uzyskania satysfakcyi w referencyi oświadczenia zapisanego w Aktach Ziem. Wileń. idąc do Sądu, następne pokładaią Prośby: uwolnienia Złcych Deltw od wszelkiey prozekucyi niniemanego funduszu po zeszłey z Gąseckich Szwykowskiey Skarb. probuiącey się Sukcessyi powodztwem uprzedzoney śmierci zeszłego Stefana Gąseckiego upadłey, a ieżeliby gdzie iaki wykazał się, uznania dla Złcych Deltw prioritatem na satysfakcyą pretensyow dowodami wspartych — Przeznaczenia Złcym bliższości do dowodu i odwodu, skasowanie wszelkich stosunkow do Załcych mylnie zaprodukowanych przyięcia i zatwierdzenia Prośb Załcych Delatorow, sądzenia expensow prawnych i tego co z rodzaiu sprawy proszonym będzie decydowania — Z wolną poprawą Załoby.

1816 Ru mca Xbra 28 dnia Woźny świadczę, iż kopii pięć tego Pozwu zgodnych z autentykiem w sprawie WJPanow Stanisława Sędziego Gr. Wileń. Szymona Sędz. Grodz. Wiłk. Jana Komor. Wiłk. Stanisława Asses. S. X. Z. W. Anny Gąseckiey Stol. Zakroczyńskiey Gąseckich, Tadeusza i Heleny z Gąseckich Mikuliczow Sędz. Gł. Lit. Józefa i Karoliny z Gąseckich Połońskich Reg. Kobryń. Justyna i Anny z Gąseckich Mikuliczow Sędz. Grodz. Wiłk. Marcina Cholewińskiego Sędz. Gran. Grodzień. Teresy z Gąseckich Eywiłdowey Rot. Wileń. Anny z Gąseckich Gieysztorowey Reg. Kow. Michała Butryma Rot. Kowień. Barbary z Gąseckich Pietkiewiczowey Reg. Troc., Brygidy z Gąseckich Pietkiewiczowey Skarb. Wiłk. Hieroma i Jozefaty z Gąseckich Gorskich Sędz. G. Ptu Troc. Johanny Illiniczowey Sędziny Pręskiey, Maryanny z Gąseckich Laskowskiey Kapit. b. w. pol, Antoniego i Ignacego Rudominow Łow. Star. oraz dalszych Sukcessorow — Pierwszą WJXiędzu Jakubowi Polakowskiego Dziekanowi Troc. w Plebanii Gieguzyńskiey — 2do WW. Janowi i Tomaszowi Sztankarom Majorowiczom b. w. pol w maiętności Szyłanach, 3tio W. Wiktoremu Hoppenowi Rot. Troc. w maiętności Guiżanach, 4to WWJPanom Józefowi i Teresie Bortkiewiczom Rot. X. Zmuydz. w maiętności Michałowszczyznie w Pcie Troc. położonych, oczewisto w ręce poudzielnie kopiami popodawałem, a 5tą Józefowi Budkiewiczowi do drzwi sądowych Ziem. Troc. Xbra 30 dnia przybiłem, i o terminie stawania przed sądem Ziem. Pttu Kowień na Roki Trzykrolskie, lub po nich na naypierwsze sądzić się maiące oznaymiłem i opowiedziałem.

Maciey Iurewicz W. P. Troc.

Ru 1816 Xbra 30 dnia w mieyscu aktow Ziem. Ptu Troc. stawaiąc osobiscie Woźny wyżey wyrażony Relacyą podanego Pozwu urzędownie zeznał — Przyiąłem, Ziem. Pttu Troc. Reg. Trąbczyński.

1 Na skutek Dekretu Remmissyynego Ziem. Ptu Upit. w Roku 1814 Junii 17 dnia. Po upłynioney dyllacyi, za wydanem obwieszczeniem w roku teraźnieyszym 1817 mca Januar. 3 dnia, za niedziel cztery odbywać się będzie Exdywizya WJPana Szeninga Porucz. w. Pruskich w Folwarku Popiwesiu w Pcie Upit. położonym; Ażeby zatém Kredytorowie maiący pretensye do pomienionego JPana Szeninga na dzień 30 mca Januar do Poniewieża, sub amissione iawili się, przez ninieysze pismo zawiadamiaią się.

Adam Jasiński Reg. Ziem. Upit. Exdyw.

---

1 W Klasztorze JXXży Bernardynow Wileń. nayduią się dwie Karety do przedania za umiarkowaną cenę — Życzący nabyć takowe w każdym dniu do godziny dziewiątey zraná, albo też po obiedzie może one widzieć, i o cenie poinformować się u JPana Józefa Rakowskiego mieszkaiącego nad bramą w témże Klasztorze.

J. Rakowski.

---

1 Sąd Graniczny Normalny Wyższey Instancyi Gubernii Litewsko Wileńskiey, przez Rozkaz Komitetu JWW. Ministrow, stosownie do Reskryptu Naywyższego Jego Cesarskiey Mości d. 19 Nowembra 1815 Roku JW. Ministrowi Sprawiedliwości, w przedmiocie wyznaczenia wyższey Instancyi Sądow Granicznych dla Gubernii Grodzieńskiey danego i na Gubernią tuteyszą Wileńską rozciągnionego, ustanowiony, na zasadach teyże samey organizacyi iaka dla Sądow Granicznych Powiatowych, obu Litewskich Guberniy iest potwierdzoną — Na dniu 30 ominionego stycznia juryzdykcyą swoią w mieście Guberskim Wilnie otworzył i do działań właściwych sobie przystąpił, o czém i o możności każdego czasu wchodzenia z Prosbami do tego Sądu porządkiem przez wymienioną organizacyą przepisanym wszystkich Obywateli i strony interesowane, a gdziekolwiek nayduiące się przez ninieyszą trzykrotną w Gazecie Kuryera Litewskiego umieszczaiącą się Awizacyą obwieszcza Dat w Wilnie d. 1 lutego 1817 Roku.

Antoni Xżę Giedroyć Prezydent Sądu Gr. Gub.
Sekretarz Augustyn Łukaszewicz.

---

1. Niżey piszący się maiąc proceder rozpoczęty pierwiey w Ziem. Oszmian., a teraz jeszcze nieukończony w Sądzie Gł. Lit. 2 Dep. Wileń. z zeszłym Starozakonnym Notko Azikowiczem, o przebor summy że on za na karbowane na Podhoreckich 11,000 złot. trzymając Folwark Kazarowszczyzna zwany w powiecie Oszmian. położony, wziął niesprawiedliwie odemnie niżey piszącey się 26,000 złot. Jakową summę żyd Notko wziąwszy oddał na zastaw W. Supińskiemu na folwark Osany, a dekret Ziem. Oszmian. 1807 Julii 25 dnia założony areszt utwierdził i Sąd Główny Wileń. 2go Dapart., Dekretem 1814 Junii 4 w mocy swey zostawiwszy takowy areszt, na iednoczasowę rozprawę odłożył, która summa za podaniem interwencyi do Dekretu exdywizorskiego w Exdywizyi W. Supińskiego przeniesiona została na folwark Ponurka zwaną w Pcie Oszm. leżącą z Exdywizyi Supińskiego temuż Notce wydzieloną, gdy po śmierci Notki Azikowicza sukcessorów jego jako i kondyktowi kredytorowie na ten folwark Ponarku chcąc uczynić przelew lub naciągnąć długi zmowne aby niewiadomością nie wymawiał się jako zeszły Notko Azikowicz, ani też sukcessorowie jego niemaią mocy przedawać czy też przezastawiać, ani na ten koniec na ten Folwark Ponarku zaciągać długi ninieyszą awizacyą przez gazetę Kuryera Litewskiego każdego z Obywateli i wszelkiego stanu ludzi ostrzec przedsięwziąłam. Dat w Wilnie roku 1817 Januar. 31 dnia.

Zofia Sadkiewiczowa Porucz. Ptu Kowień.

---

1. Za Wileńską bramą w domu P. Kostry jest do przedania kareta poczworna, używana, do mody teraznieyszey zbliżająca się, którą za pomierną cenę kupić można.

---

1. Folwark Zodziszki, mil 7 od Wilna w powiecie Wileńskim, parafii Malatskiey położona, przy trakcie Giedroyckim, w gruntach dobrych, z łąkami, lasami, dobrze zabudowany, mający wysiewu żyta beczek 10. osady dymów 7, jest do przedania. Ktoby sobie życzył takowy kupić, niech się w krotce zgłosi do aktora mieszkającego w tymże folwarku. albo do W Jodziewicza Sztabs-Kapitana mieszkaiącego w Wilnie, idąc na Równe pole, pod Nrem 609.

---

1. Excerpt oświadczenia z Protokułu Potocznego powiatu Wileńskiego w dacie poniżey zapisanego et eorundem pod pieczęcią Ziem. Wileń. jest wydan.

Rokn tysiąc ośmset siedmnastego miesiąca Januaryi pierwszego dnia.

Niżey podpisuiący się jako plenipotent JW. Antoniego Grafa Sołohuba, proces z oświadczeniem w imieniu tegoż i dalszego rodzeństwa, W. JP. Józeffy z Sołohubow Jebłońskiey Szam. Dworu b. Pol. i W. JP. Maryi z Sołohubow Szaniawskiey Szamb. D. b. Pol. przeciwko W. JP. Dyonizemu Polskiemu, Rossenowi i dalszym czyniący się sukcessorom nieprawnym, a bardziey przywłaścicielom cudzéy własności po zeszłey ś p. Angieli z Moygisów Marszałkowey Chor. Inflandz. zapisuję z odwołaniem się do manifestu w roku tysiąc ośmset siedmnastym miesiąca Januaryi dwódziestego siodmego dnia przed Aktami Ziem. Ptu Wiłkom., zaniesionego, a w szczególności o to: Gdy ze spadających sukcessive dla familiy Sołohubow dóbr Połowenia, Woyniuniszek, Pienianek, Łogudziów, z dalszemi przynależnościami w powiecie Wiłkomier., a Moygiszek, w powiecie Wileń, sytuowanych i udzielnie różnych wielu summ, wielu obligów tak u JWW. Obywateli, oraz kupcow Ryskich, i różnych osób i żydów więcey miljona złot. pol., ulokowanych, a między przywłaścicielów, rozdzielonych i rozdarowanych trudno powziąść wiadomość jaka bydź mogła ilość summ, i u kogo zostaje; z tego względu niemogąc i niewiedząc gdzie i u kogo przez ważnych aresztować; przeto ninieyszym oświadczeniem zaląc się o podstępek i krzywdę dla prawych sukcessorow familii Sołohubow wydziałaną, i wzmienione summy, u kogokolwiek będące aresztując, oddaniu summ kapitalnych i procentów dla nieprawych sukcessorów w imieniu familii Sołohubow zaprzeczam, i aby to doszło do powszechney publiczności awizować gazetą determinuję. U tego oświadczenia podpis taki Wincenty Rozwodowski podsędek Ziem. powiatu Minsk. plenipotent.

Zgodność z Protokułem świadczę: Józef Naborowski Reg.

---

1 Na własnych Mikołaia Nikiticza Demidowa fabrykach żelaznych w gubernii Permskiey będących wyrabia się żelazo różnego rozmiaru: sztabowe szerokie, pojazdowe, kratowe, gozdziowe, szynowe, blachowe, gontalowe, i browarne pod stemplem CCMAD i nazwiskiem *stary sobol* znajome, które w dobroci przewyższa nie tylko w innych fabrykach Rossyi, ale nawet w Szwecyi wyrabiane. Z tegoż żelaza wyrabia się w naczyniach i na kowadle stal; robią się kosy, które nieustępuią styryyskim; takoż odlewaią się różne rzeczy z czugunu.

Tenże Demidow w tych że fabrykach, i w Kijowie wprowadził robote przez swoich własnych ludzi i wyrabianie z swego żelaza kotłów w gorzelniach używanych kubów) które w trwałości dla dobrego gatunku żelaza, (miedzianym zupełnie wyrównywaią, a prócz tego maią ten pożytek, że w tych kotłach żelaznych nigdy się gorzałka nie przepala; w stosunku zaś do zdrowia ludzkiego niezamykaią w sobie też kotły żelazne nic szkodliwego, a nawet wielka różnica jest i co do kapitału nakładowego: gdyż równéy miary kocioł miedziany kosztuie wagi 38 pudów 2,000 R. żelazny zaś do 500 Rubli.

Z tych powodów właściciele gorzelni w Wielkiéy Rossyi udali się dla kupowania i obstalowania żelaznych kotłów i browarnego żelaza, do tegoż Demidowa, który chcąc ten ogólny pożytek upowszechnić w Małey Rossyi i na Ukrainie, gdzie także znaduie się znaczna liczba gorzelni i browarów, ma honor tychże właścicielów uwiadomić, i jeżeliby kto z nich w własnych fabrykach albo browarach chciał doświadczyć i przekonać się o pożytku używania kotłow z żelaza Demidowskiego robionych.

Tenże Demidów uwiadamiając o tém wszystkim uprasza, iż jeżeliby kto chciał kupić albo obstalować robić żelazo, czyli naczynia podług tego oznaymienia, niech raczy adressować się osobiście w S. Petersburgu i w Moskwie, albo listownie do kantorów domowych tegoż Demidowa, w Kijowie zaś do Kamissarza Piotrowa, który ma zlecenie takiey przedaży i mieszka w własnym domu JW. Demidowa, gdzie zawsze ostatnie ceny i warunki oznaymione będą.

Demidow, chcąc przyłożyć się do pożytku powszechnego wzywa, jeżeliby kto potrzebował sztuki robienia kotłów browarnych żelaznych, raczy z ludzi swoich własnych (ale nie mniey lat 20 wieku maiących) posłać prosto do fabryk tegoż Demidowa, i udać się do Niżnotygilskiego kantoru. W Kijowie zaś polecić wyżey pomienionemu Komissarzowi Piotrowemu z tym jednym warunkiem, aby odzienie i inne utrzymanie było na rachunek obywatela, którego człowiek dla nauki przysłany lub polecony będzie, nie zaś na rachunek samego Demidowa; za naukę zaś żadna nie wymaga się zapłata i nadgroda, i żaden sekret téy sztuki robienia przed uczniem utaiony nie będzie.